

DZIENNIK

L

ORGA

NAKL.: LUI

Pr. Kuczyński
Murawski
W. K.

WY

OCYALISTYCZNEJ

O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: **ARTUR W. MAUSNER**

CENA PRZYSŁA:
We Lwowie miesięcznie 185 Mk., z dostawą do domu 195 Mk., na prowincyi 200 Mk., za granicą 250 Mk.

CENA OGROSIENIA:
Ogłoszenia miejscowe i zamiejscowe i wiersz niepareil, 10 Mk. Nadsyłane 25 Mk. Nektologia 25 Mk., Na pierwszej kolumnie 30 Mk., Przed kolumną 60 Mk., Po kolumnie i komunikaty 50 Mk., Drobne ogłoszenia za każdy wtycz 4 Mk.

Cała stronica 10.000 Mk., pół stronica 5.000 Mk., cała stronica pierwsza (pod nazwiskiem) 30.000 Mk., jedna szpalta na pierwszej stronie 10.000 Mk. — Paski na kolumnach tekstowych po cenie „hadestanego”.

Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50 proc. drożej. (Numery Dziennika Lud. są antydat.)
Adres Red. i Adm. Lwów, Sykstuska 21. — Tel. Nr. 24.

Cena pojedyn. ogrom. na całym obszarze Polski **10 Mk.**

Zapomoga dla funkcyjonyaryuszy państw.

ZAWIADOMIENIE.

Wobec wielkich trudności na przejazd do Ameryki, poczynamy obecnie wysyłać nasze okręty pierwszorzędne

z ROTTERDAMU do KANADY

W miesiącu wrześniu odpływa nasz największy i najnowszy okręt

„EYDAN“ z ROTTERDAMU do KANADY.

Również poczynamy wysyłać nasze duże okręty pasażerskie do

MEKSYKU i KUBY.

Informacyi na każde żądanie udziela bezpłatnie

LINIA HOLENDERSKO-AMERYKAŃSKA

Lwów, ul. Gródecka 101.

Defenzywa.

(Sk.) Satyryk na miarę Gogola albo Szczerdyma zyskalby nieoceniony materiał w wydarzeniach, które zaszły niedawno na tle walki prowadzonej przez dwie instytucje policyjne. „Defenzywa ministerstwa spraw wojskowych i Policyja polityczna, podległa ministerstwu spr. wewn.” Nie cofnęły się one w tym pojedynku w utrzymaniu się przy władzy, nawet przed środkami podrywającymi autorytet instytucji, i tak już nie cieszącej się wielkim miernem u części ludności; prowadzono bowiem, tę niezbyt sławną kampanię z całym z historyi ochran i ezrezwyczajek znanyin aparatem podstępów intryg, aż do fabrykowanych zamachów włącznie.

Prasa warszawska, która w szeregu artykułów pisanych przez ludzi w tych homeryckich bojach mniej lub więcej zainteresowanych, wypowiedziała się w obronie czy to jednej czy drugiej instytucji wywiadowczej, nie potrafiła zdobyć się na męskie i otwarte stwierdzenie, że obydwie one są nie tylko zbędne, ale i dla wewnętrznej spokoju i utrzymania praworządności jak najbardziej niebezpieczne.

Uważny czytelnik tych pism burżuazyjnych, byłby doszedł do tych samych wniosków, gdyby tylko był zechciał solidnie rozważyć argumenty „Kuryera Polskiego” udowadniającego zbędność defenzywy wojskowej, jak „Kuryera Porannego” atakującego z równym zapałem defenzywę polityczną.

Sprawa sama zasługuje jednak nie tylko na zainteresowanie szerokich sfer obywatelskich, ale domaga się energicznej akcji samoobronnej, któraby tym kompromitującym nasze dobre imię instytucjom, wypowiedziała bezwzględna i nieubłagana walkę.

Dzięki działalności owych organów, walczących dzisiaj tak zajadle o możliwość dalszego parasorzytniczego bytowania na organizmie państwowym stosunki bezpieczeństwa i poszanowania wolności obywatelskich stały się wielkim i domagającym się jak najrychlejszej likwidacji tychże stosunków skandalem.

Istniejące w konstytucyi polskiej paragrafy o wolności przekonań, nietykalkości pomieszczeń i t. p. brzmią jak zjadliwa ironia wobec praktyk, uprawianych nieomal codziennie przez ludzi działających z ramienia i w ramach zwąsnionych instytucji o których możnaby z całą słusnością powiedzieć że wart Pałaca. Funkcyjonyusz policyjno-wywiadowczych instytucji drwi z prawa i konstytucyi i grasuje bezkarnie na rdzennych a przedewszystkiem na kresowych ziemiach Polski.

W walce nie zawsze słusznej z bezbronnym obywatelem posiada agent wojskowy czy policyjny na swoje usługi, złe pojętą solidarność zawodową, a nierzadko z góry już zapewnioną bezkarność na wypadek jaskrawszych a na światło dzienne wywleczonych nadużyć.

Tutaj na t. zw. kresach wschodnich zwiastują terror i samowola organów wojskowo-

Nowa zapomoga dla pracowników państwowych.

WARSZAWA, 27 sierpnia (tel. wł.). Z powodu drożyzny Rada Ministrów ma uchwalić pomoc dla wszystkich pracowników państwowych. Wszyscy mają otrzymać we wrześniu zapomogi w tej wysokości co w sierpniu.

Następnie poddane zostaną rewizyi pasy drożyzniane oraz mnożniki.

Sprawa ta ma być ostatecznie załatwiona na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 27 bm., na której min. Steczkowski przedstawi swe wnioski.

Zboże dla kolejarzy.

WARSZAWA, 27 sierpnia (tel. wł.). Centrale kooperatyw kolejowych otrzymały od Ministerstwa aprowizacyi 700 wagonów zboża za zaległe deputaty. Wysyłka zboża rozpocznie się w poniedziałek.

Antyangielski ruch rewolucyjny w Azji.

WARSZAWA, 27 sierpnia (Pat.). Z Paryża informują: Konsulaty francuskie donoszą o ruchu rewolucyjnym na granicy turecoperskiej w Syrii i Afganistanie.

WARSZAWA, 27 sierpnia (Pat.). Z Konstantynopola donoszą: Odbyła się tu olbrzymia manifestacja antyangielska. Tłum chciał wtargnąć do dzielnicy europejskiej. Policyja angielska przeszkodziła temu. Wiele osób aresztowano.

POLDHU, 27 sierpnia (Pat.). Część eskadry śródziemnomorskiej angielskiej przepłynęła Suez, dążąc do Indyi. Anglia wedle wiadomości z kół wojskowych zamierza wysłać do Indyi znaczne wzmocnienia wojskowe i gotową jest za wszelką cenę utrzymać porządek. Zamknięto jak najściślej granicę, aby niemożliwić agitację ze strony Turków i Kemalistów.

Aresztowanie szpiegów w Tarnopolu.

WARSZAWA, 27 sierpnia (tel. wł.). Organa policyi państwowej w Tarnopolu aresztowały agentów, działających na korzyść jednego z państw ościennych. Zadaniem agentów było wykradanie planów oraz tajnych rozkazów wojskowych. Ogółem aresztowano pięć osób

policyjnych i działających już to odrębnie, już to w miłej a przykładowej zgodzie, zmierzają niewzruszająco do tego celu, aby nad życiem miejscowego społeczeństwa roztoczyć pajęczę sieci, któreby zmuszały nas do bytowania w ciągłej niepewności lub znieprawieniu.

Wiadomem jest powszechnie, co to za elementy znalazły popłatny, a dogodny w biurach lokalów wywiadowczych urzędów przytułek. Niezadko pracują w nich i to na miejscach jak najbardziej odpowiedzialnych osobniki, którzy wprost z carskich ochranek przenosząc do Polski swoje lary i penaty, przynieśli z sobą wypróbowane w długoletniej służbie metody katorów i prowokatorów.

Spółeczeństwo zagrożone w swoich obywatelskich swobodach, nie chcące, aby państwo polskie kultywowało u siebie haniebną tradycję ochraniać się wszelkimi defenzywami. Polska musi być państwem swobody i wolności obywatelskich, a nie państwem policyjnej, pod jakimkolwiek pozorem dokonywanej samowoli.

ZJAZD WOJEWODÓW ULEGNIE ODROZCZENIU.

WARSZAWA. (Tel. wł.) 27. sierpnia. Ze względu na sytuację strejkową zapowiedziany zjazd wojewodów prawdopodobnie nie odbędzie się.

WOLNY OBRÓT WĘGLEM 1 PAŹDZIERNIKA.

WARSZAWA, 27. 8. (EE. Radio). Dnia 1-go października zniesiona będzie rządowa kontrola nad obrotem węgla. Jednocześnie rozpocznie się likwidacja urzędu węglowego.

MILIONÓWKA.

WARSZAWA, 27. 8. (Pat.). Przy dzisiejszym ciągnięciu 4-proc. pożyczki premijowej padła wygrana na Nr. 2284.464. Numer ten został wysłany do Trembowli w Małopolsce.

WALKA Z DROŻYZNĄ W WARSZAWIE.

WARSZAWA. (Tel. wł.) 27. sierpnia. U komisarzy rządowego Anusza, rozpoczęły się narady hurtowników o ustalenie cen. Ceny mają być ustalone na takim poziomie, aby wstrzymać dalszą drożyznę. Dalszy ciąg narad w przyszłym tygodniu.

KONFERENCJA W SPRAWIE DROŻYZNY.

WARSZAWA. (Pat.) 27. sierpnia. W wykonaniu uchwały rady ministrów, ministerstwo uprowizacji zwołuje na dzień 29. b. m. o godz. 11. rano konferencję w prezydium rady ministrów w sprawie walki z drożyzną.

METALOWCY POWRÓCILI DO PRACY.

WARSZAWA, 27. 8. (Pat.). We wszystkich większych fabrykach przemysłu metalowego robotnicy przystąpili do pracy. Wypłata przyznanej robotnikom pożyczki rozpocznie się na trzeci dzień po przystąpieniu do pracy.

STREJK TRAMWAJOWCÓW W WARSZAWIE.

WARSZAWA, 27. 8. (EE.). Dnia 26 bm. delegacja strejkujących tramwajowców przyjęta została przez min. pracy Darowskiego, który oświadczył, że ministerstwo pracy stoi w dalszym ciągu na stanowisku przyznania podwyżki robotnikom zakładów użyteczności publicznej pod warunkiem zawarcia z ich strony umowy długoterminowej.

POWRÓT UCHODźCÓW NA G. ŚLĄSK.

BYTOM, 27. 8. (Pat.). Wyniki konferencji odbytej między międzysojuszniczą komisją w Opolu, naczelną radą ludową oraz przedstawicielami niemieckiego wydziału są następujące: Komisja międzysojusznicza przyrzekła zająć się energicznie sprawą powrotu uchodźców do ich stałych siedzib a równocześnie zarządzić jak najostrejsze kroki przeciwko napastnikom i zbrodniarzom, którzy będą przeszkadzać uchodźcom w powrocie. Komisja międzysojusznicza przyrzekła najdalej idącą pomoc wojskową oraz współdziałanie z mającym się utworzyć parytetycznym wydziałem polsko-niemieckim.

LOTERYJA FANTOWA ZA ZEZWOLENIEM WŁADZ

(l. 69.290/921), CENA LOSU 300 MAREK.

Do wygrania drogocenny, żywy koń.

Możność tej wysokiej wygranej daje WIELKI FESTYN SOKOŁA-MACIERZY NA WYSOKIM ZAMKU W NIEDZIELE, DNIA 28 bm. — Pierwszorządne atrakcje. — Niespodzianki dla Pań.

Przed rozstrzygnięciem sprawy Gór. Śląska i Litwy.

GENEWA, 27. 8. (Pat.). Przybyli tu dziś Ishi i Hymans. Hymans ma, jak wiadomo, przewodniczyć nowej konferencji polsko-litewskiej. Co się tyczy wzięcia na się roli sprawozdawcy przez Ishiego, to uczynił on to dobrowolnie, z własnej inicjatywy. W sprawozdaniu swoim Ishi nie ma zamiaru występować z jakąkolwiek propozycją rozstrzygnięcia problemu górnośląskiego, a ograniczy się jedynie do obiektywnego przedstawienia strony faktycznej, oraz trudności, na jakie napotykała Rada najwyższa. Po złożeniu sprawozdania przez Ishiego, Rada Ligi zajmie się omówieniem sposobu obrad. Ta pierwsza dyskusja zajmie prawdopodobnie 2 do 3 dni.

PARYŻ, 27. 8. (EE. Radio). Wicehr. Ishi złoży sprawozdanie z postępu prac Ligi narodów w sprawie G. Śląska. W sprawozdaniu tem ogranicza się do obiektywnego przedstawienia trudności, na jakie napotykała Rada najwyższa przy rozstrzygnięciu problemu górnośląskiego.

GENEWA, 27. 8. (Pat.). Hymans zwołał na dziś posiedzenie delegatów Polski i Litwy.

GEN. MOULIN DOWÓDCĄ WOJSK KOALICYJNYCH NA G. ŚLĄSKU.

BYTOM, 27. 8. (Pat.). Głównodowodzącym wojsk koalicyjnych na G. Śląsku został gen. Moulin, który niebawem przybędzie na Górny Śląsk.

Zamordowanie Erzbergera.

OFFENBURG, 27. 8. (Pat.). Poseł do sejmu Rzeszy Erzberger, który od kilku dni bawił wraz ze swą rodziną w miejscu kąpielowym Griesbach, został zamordowany.

BERLIN, 27. 8. (Pat.). Erzberger był w drodze do Alexanderschauze pod Kniebes w towarzystwie posła rzeszy Dietza. Podejrzani o morderstwo są 2 młodzi ludzie w wieku lat około 25, którzy rozdzielili obu posłów, następnie poszli za Erzbergerem, i dali do niego kilka strza-

łów z rewolweru w piersi. P. Dietz jest również ranny i leży w szpitalu. Komisja sądowa udała się na miejsce wypadku.

BERLIN. (Pat.) 27. sierpnia. Zwłoki Erzbergera zostały przewiezione do Berlina i będą pogrzebane w Wilmersdorf. Jak donoszą z Offenburga, aresztowano dwóch studentów pod zarzutem morderstwa. Mają oni być przewiezieni do Berlina.

Zakaz eksportu zboża w Rumunii.

BUKARESZT, 27. 8. (Pat.). Wydany został zakaz eksportu zboża. Jedynie kontrakty, zawarte z osobami prywatnymi przed dniem 17 bm., zachowują swą ważność.

Dezerterzy rosyjscy w Rumunii.

BUKARESZT, 27. 8. (Pat.). Oddział wojsk rosyjskich przeszedł na terytorium rumuńskie. Rumuński odmówił wydania dezerterów, opierając się na przepisach prawa międzynarodowego. Cziczerin zwrócił się do rządu rumuńskiego z żądaniem wydania dezerterów, grożąc w razie od-

Lloyd George szuka pojednania z Irlandią.

LONDYN. (Pat.) 27. sierpnia. W odpowiedzi przesłanej de Valerze, Lloyd George zaznacza, że rząd angielski w swych ustępstwach posunął się do ostatecznych granic. Lloyd George wylicza następnie korzystne warunki, postawione Irlandczykom, dodając, że zaproszono Irlandię do zajęcia miejsca w charakterze sprzymierzeńca w wielkim Commonwealth narodów i mocarstw. Odpowiada to zasadzie przytoczonej przez De Valerę utworzenia rządu, za zgodą rządzonych. Lloyd George przypuszcza, że trwałe pojednanie Irlandii z Anglią nie może się dokonać bez uznania wzajemnej zależności geograficznej i historycznej. Oświadcza w końcu, że gotów jest spotkać się z De Valerą celem zbadania możliwości uzgodnienia poczynionych propozycji, zgodnie z żądaniem De Valery.

LONDYN. (Pat.) 27. sierpnia. De Valera w odpowiedzi przesłanej Lloydowi Georgeowi donosi, że parlament irlandzki jednomyślnie odrzucił propozycję rządu angielskiego, odpowiedź zawiera jednak równocześnie oświadczenie gotowości wznowienia rokowań na zasadzie utworzenia rządu za zgodą rządzonych. O ile rząd angielski zgodzi się w zasadzie na rozpoczęcie dyskusji, siunfabryści wymieniają swoich przedstawicieli, i których zaopatrzą w odpowiednie pełnomocnictwa.

LONDYN. (Pat.) 27. sierpnia. W odpowiedzi swej do rządu angielskiego, De Valera zgo-

dnie oświadcza, iż Irlandczycy nigdy nie wyrażali zgodności przyłączenia się do Wielkiej Brytanii i nigdy nie przyrzekli wierności Anglii. Irlandia posiada całą świadomość odpowiedzialności wobec żyjących jakoteż wobec bohaterów nieżyjących. Irlandia wojny nie szukała, ale gdyby była do niej zmuszona, będzie się musiała bronić. Żadne zgromadzenie narodowe irlandzkie nie zgodzi się na rezygnację praw, które przysługują narodowi irlandzkiemu. Jeżeli zaś Anglia zechce narzucić Irlandii swą wolę gwałtem, odpowiedzialność za to spadnie na jej barki. De Valera proponuje nowe rokowania celem dojścia do sprawiedliwego i honorowego pokoju. De Valera zaznacza, że Anglia pod pozorem strategicznych konieczności stara się narzucić Irlandii swe jarzmo. Pierwszym warunkiem ugody jest wolność Irlandii, gdyż małe narody mają takie same prawo do samodzielnego bytu jak duże, czego dowodem jest choćby Belgia w obronie której krwawiła się cała Europa.

DE VALERA PREZYDENTEM REPUBLIKI IRLANDZKIEJ.

DUBLIN. (Pat.) 27. sierpnia. De Valera został ponownie wybrany prezydentem republiki irlandzkiej.

Delegat polski do L. N. o Wilnie i Śląsku.

W „Journal de Pologne“ ukazał się wywiad z delegatem polskim do Ligi Narodów prof. Askenazym. Wywiad poświęcony jest sprawie wileńskiej i górnośląskiej.

W sprawie litewskiej, prof. Askenazy stręcił w rozmowie przebieg układów brukselskich i ich wynik, oświadczając na zakończenie, że obojętnie nie widzi możliwości prowadzenia układów bezpośrednich z delegatami rządu, który urzędowo uchylił dalsze rokowania.

W sprawie śląskiej mówił prof. Askenazy: Istotnie stwierdzam to z żywym ubolewaniem że w prasie angielskiej ujawnia się z małymi wyjątkami w ostatnich czasach zacietrzewienie przeciw Polsce. Ubolewam tem bardziej nad tem że zdaję sobie sprawę z doniosłości najlepszych stosunków Polski z Anglią. Mamy

dla niej wielką wdzięczność za akcję w czasie wojny, (wdzięczność nasza jest bardzo problematyczna — przyp. red.) zdajemy sobie też sprawę z tego jakie znaczenie mieć może silna Polska dla W. Brytanii. Polska winna odgrywać rolę łącznika pomiędzy Francją a Anglią. Prof. Askenazy sądzi że prasa angielska jest źle poinformowana o Polsce wogóle, a o G. Śląsku w szczególności.

Na zakończenie prof. Askenazy mówił: Górny Śląsk polski interesuje tylko Prusy, dla narodu niemieckiego jest on obcy i wbrew obawom rozpowszechnionym na Zachodzie nigdy nie mógłby się stać niemiecką Alzacyą i Lotaryngią. Nigdy nie będzie istniała irredenta niemiecka dla polskiego Górnego Śląska.

Jednodniowy strejk kolejowy w b. Królestwie.

WARSZAWA. (Tel. wł.) 27. sierpnia. „Przebieg wieczorny“ donosi: Wczoraj na stacjach Łodzi, Sosnowcu i Kaliszu wybuchł strejk, który już dziś jest zlikwidowany. Służba ruchu całkowicie wróciła do pracy. Pociągi kursują normalnie. Strejkują tylko robotnicy warsztatowi ale już jutro wrócą do pracy.

Rosya obawia się zbliżenia polsko-czeskiego.

Pisma czeskie ogłosiły raport złożony przez rosyjski komisariat spraw zagranicznych radzieckim komisarzy ludowych, a podpisany, między innymi przez Karachana nowego przedstawiciela sowietów w Warszawie.

Raport ten stwierdza, że Rosya sowiecka winna widzieć w Czechosłowacji, tworze dyplomacji francuskiej, nie tylko przeciwnika socjalnego, ale także wroga politycznego. Rosya jest bardzo zagrożona, skutkiem akcji czechosłowackiej, zaprzeczającej do zbliżenia się z Polską, co wzmocni położenie tej ostatniej. Konieczne zatem jest przedsięwzięcie środków, które nie dopuszczą do przyjaźni czesko-polskiej. Toteż utworzoną została specjalna komisya, która ma na celu zorganizowanie akcji niezwłocznej przeciw zbliżeniu się czesko-polskiemu.

NAFTOWE UMOWY ROSYI Z KAPITALISTAMI.

BERLIN. 25. sierpnia. „Lokal Anzeiger“ donosi, jak twierdzi z dobrze poinformowanych źródeł londyńskich, że wczoraj podpisano w Londynie układ pomiędzy przedstaw. rządu sowietów z jednej strony, a pewną gospodarczą grupą angielską i wielkim amerykańskim trustem naftowym z drugiej strony. Na czele tego trustu stoi znany król naftowy Rockefeller. Rząd sowietów w umowie tej zrzekł się prawa zawierania umowy z przedsiębiorstwem konkurencyjnym bez zgody towarzystw amerykańskich względnie angielskich. Towarzystwo to otrzymuje ponadto od rządu sowietów koncesye na Uralu i koncesye naftowe.

Obecne strejki rezultatem wolnego handlu.

Uchwały Wydz. Wyk. Komisji Centralnej Zw. Zaw. w Polsce.

WARSZAWA, 25. 8. Wydział Wykonawczy Komisji Centralnej Zw. Zaw. w Polsce, po wszechstronnem omówieniu sytuacji strejkowej, stwierdza: że obecna fala strajków jest bezpośrednim rezultatem wprowadzenia wolnego handlu; i że żądania wystawione przez metalowców i wogóle strajkujących robotników są zupełnie słuszne i uzasadnione; że rozwydrzeni przemysłowcy metalowi w Warszawie posunęli się tak daleko, iż nawet nie przyznali robotnikom metalowym procentów w tej wysokości, jaką wykazał główny Urząd statystyczny, czyli, z góry upianowaniem i prowokacyjnym postępowaniem wywołali strajk.

Stwierdzają powyższe fakta, Wydz. Wyk. K. C. Z. Z. uchwalili:

W dn. 24. b. m. przedłożyć prezydium Rady ministrów memoriał w tym kierunku, by Rząd jaknajszybciej podjął akcję zlikwidowania trwających strajków. Rząd obowiązany jest wobec słusznych żądań robotników wpłynąć za pomocą wszystkich rozporządzalnych środków na przemysłowców, by żądania te w zupełności uwzględnili.

Na wypadek nieuwzględnienia wysuniętych

postulatów, Komisya Centralna zmuszona będzie zwrócić się z wezwaniem do proletaryatu w całej Polsce, by wystąpił w obronie interesów walczących towarzyszy.

Jednocześnie Wydz. Wyk. K. C. Z. Z. wzywa Radę Związków zawodowych, by natychmiast przystąpiła do skoordynowania akcji podwyżkowej i strejkowej Zw. rob. użyteczności publicznej.

Wydz. Wyk. K. C. Z. Z., po gruntownem rozpatrzeniu obecnych warunków życiowych, przy wolnym handlu, nabrał przekonania, że jedynie wydatna pomoc ze strony Rządu może położyć kres szalejącej drożyzni. Z tego też względu w memoriale, wystosowanym do prezydium Rady ministrów, W. W. K. C. Z. Z. żąda:

wydatnych kredytów dla kooperatyw robotniczych, oraz wprowadzenia systemu dopłat przez Rząd do chleba i wprowadzenia maksymalnych cen na artykuły pierwszej potrzeby.

Czas odnowić przedpłatę na wrzesień!

Pod zmienionym kątem widzenia.

III.

Posiadamy niezaprzeczenie poczucie piękna. Wyszywki na strojach, barwność tychże, ludowa sztuka snycerska i malarska, zdobienie świątyni, ogródki z kwiatami przed chatą, kwiaty w oknach, śpiewy ludowe — nie wszędzie się to spotyka. Na dalekim Zachodzie wcale nie. A obok tego brud fizyczny, chciałoby się powiedzieć zamiłowanie brudu u nas. Zapewne, mydło, kąpiel, czystość w domu wymaga środków. Ale te środki u pewnych warstw ludowych wzrosły. Nie wzrosło zamiłowanie czystości. Lud wijski pomnożył swoje dochody. Nie marzył o nich dawniej, a jednak pozostała dawna niechęć do czystości. Weźmy taki znamieny przykład: w Nowym Yorku spotyka się na ulicy rusinke, w dole miasta, we wschodniej części. Popycha przed sobą wózek dziecięcy drogi i dwrotny. Ubrana jest w aksamitną, zarzutek damską, lamowaną futrem, eleganckie buciki i t. d. A potem: jest nieuczczona, na zarzutek błoto i pierze; w wózku wspaniałym brudna bielizna na dziecku.

Nie lepiej w kraju. Podobno w Zachodniej Małopolsce kobiety kupują drogie mydła toaletowe i puder ale wygląd zewnętrzny kobiety czystość w chacie pozostała ta sama. Kraków w dnie robocze ogląda te same okazy kobiet, przechodzących na targ, co i dawniej. Jest chęć naśladowania, a brak zrozumienia istoty elegancji i czystości.

Można śmiało darować nauczycielom ludowym wykład o lwach afrykańskich, o miastach zagranicznych, gdyby zechcieli przypilnować u dzieci czystości rąk, uszu, jamy ustnej, bosych

nóg afe umyć, ościędostwa odzieży i t. p. Właściwa kultura zaczyna się od takich drobiazgów. Jabym nawet zastanowił się, czy nazwać podobne rzeczy drobiazgami.

Wmówiono w nas brak wiary w samych siebie; byliśmy, czy jesteśmy, potłatem medyum; na nasze nieszczęście, na korzyść wmawiających. Wszystko, co znajduje się poza granicami Polski, jest dobre. Najlichsza tandeta stamtąd, sprowadzona staje się bardzo cenna, przekraczając urzędy głowe polskie. Biorą nas na fundusz obcy, z naszym solemnym przyzwoleniem.

Nasi nędzarze narodowi, pospolicie zwą ich nauczycielami ludowymi, wymyśliли metody nauczania, włożyli w nie tyle dowcipu i pomysłowości, że kraje „światłe“, bezsprzecznie bogate, powinny się od nas uczyć, jak się naucza w szkołach ludowych a i wyższego typu. Metody zarzucione u nas przed sześćdziesięciu laty mają na obczyźnie pełny kurs.

Mimo ogromnego nakładu pieniężnego, przyborów szkolnych, wysiłku umysłowego nauczycieli, ośmiolatniego nauczania ludowego rzadkością jest tam, jeśli doprowadzono do czegoś więcej, niż do zdobycia trzech „r“ — read, reckon, write (czytać, rachować i pisać). Po dawnemu jeszcze się zadaje „stać dotąd“, sylabizuje i powiadaniami gazetarskich kronik, bawi wychowanków. Natomiast wpaja się w nich poczucie wielkości kraju, mądrosi urzędów politycznych, zamiłowanie swobody osobistej, sztybkość wyznania się w codziennych sprawach, tych najbliższych i uległość prawu. Stąd taka łatwość rządzenia „ludem“, bodaj czy nie panowania nad nim. Wielka swoboda, w ciasnych ramach. Wielkość wielkich organizatorów, przy ograniczonosci i uległości organizowanych.

Nasi nauczyciele prowadzą, wskazują. Tam

uczą i ćwiczą. Maszyna społeczna, na takiej tresurze ludowej zbudowana, sama się smaruje i bez zgrzytu, z dokładnością mechanizmu działa. Słucha prawa reprezentowanego w pałce politycznej. A ona rozbija czaszki, za najmniejszym pomrukiem suwerennego ludu.

Mamy lud mądry, niekształcony. Swobodę osobistą pojmuje często jako swawolę. Wyklada prawa obywatelskie, często jako anarchię. Przykładów do niej czerpie, i nie rzadko, z góry. Co kto wybiera: praworządność na tresurze opartą czy swawolę? Burzliwą rzekę można w tamy i śluzę łożyć. Nie można rzeki stworzyć. Niechłujstwo temperamentu da się usunąć moralnością społeczną, jak nieczystość fizyczną mydłem, a choćby i piaskiem. Wypaczoną wolę, nałóg uległości, trzeba wypalać. Te pierwsze operacje, dla nas, mniej kosztowne, nie tak bolesne.

Wszystko, co obce, ma u nas markę pierwszeństwa. Gdzieindziej na przywitanie „przeklętego przybysza“ wychodzą z rewolwerem, albo flintą w rękę. Nie pytają, czego żadasz, mówią — idź! U nas na ścieżaj otwiera się wrota lada, drapichrustom i wysokim komisarzom-szpiegom. Jakby Polska była jakimś domem zajezdny.

Gdzieżby to, za wielką wodą, a i gdzie indziej, powierzono nauczanie, czy wychowanie dzieci, obcym? A tu kierownictwo podobne oddaje się w ręce osobników wartości umysłowej i obyczajowej często podejrzaney — bo to wóz i kosztowny. Jakie szczęście, że nie wielu sobie na taki zbytek pozwolić może. Zrab narodowy wychowuje się bez importowanej pomocy i wolny jest od grzyba niszczącego szczyty. Tak, czy inaczej od zbitwienia trudno im się ochronić. Mała stąd strata, jeśli mniej lub więcej mieszaućców czy papug wyhodują.

Nowiny z dnia.

Lwów, 28 sierpnia

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO WE LWOWIE:

Niedziela 28 b. m. „Dziewczyna z Holandji”.

Poniedziałek 29 b. m. „Dziewczyna z Holandji”.

Wtorek 30 b. m. „Kobieta bez skazy”, komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

Środa 31 b. m. „Kobieta bez skazy”, komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

Po każdym przedstawieniu wieczornem czekają wozy tramwajowe do użytku Publiczności we wszystkich kierunkach

KOLEJARZE NA G. ŚLĄSK. Na rzecz obrony Górnego Śląska złożyli pracownicy kolejowi lwowski-go okręgu dyrekcyjnego w czasie od 1 stycznia do 1 sierpnia b. r. kwotę 1,585,353 mkł., którą to kwotę dyrekcyja przesłała w całości Komitetowi Obrony kresów zachodnich we Lwowie pl. Maryacki l. 10.

DWULETNI PAŃSTWOWY INSTYTUT NAUCZYCIELSKI, przeznaczony dla nauczycieli szkół powszechnych, zostanie otwarty z d. 1 września w Warszawie. W bieżącym roku szkolnym będzie otwarty wydział polonistyczny i geograficzno-przyrodniczy. Informacji udziela kancelarya instytutu, Warszawa, ul. Jezuicka 4.

„LAPSUS CALAMI”. W sprawozdaniu teatralnem zamieszczonym w onegdajszym numerze zaszedł niemiły „lapsus calami”, polegający na tem że przy porównywaniu gry występujących gości artystów (Jarosławski i Wesolowski), wkradło się przez przeoczenie nazwisko p. Łowczyńskiego, będące w odnośnem zdaniu zupełnie nie na miejscu. Wobec tego oczywiście zarzut o niedostosoowaniu się do poziomu artystycznego p. Jarosławskiego nie odnosi się do p. Łowczyńskiego, co niniejszem zgodnie z poczuciem sprawiedliwości i życzeniem cenionego artysty prostujemy.

PODWYŻSZENIE CEN ZA PRĄD ELEKTRYCZNY. Z powodu podwyższenia cen węgla komisya elektryczna uchwaliła wczoraj podwyższyć znacznie opłatę za użycie prądu elektrycznego, oraz ceny za bilety tramwajowe do wysokości 50 proc. Uchwały te weszłyby w życie już od 1 września, lecz muszą być potwierdzone przez radę miejską.

POD UWAGĘ D. C. G. LWÓW. Doszła nas dziś skarga jednego z robotników Zakładów W. P. który opowiada o wprost niebываłych stosunkach, jakie panują w tutejszych warsztatach. — W jednym z warsztatów, w którym robotnik ten pracował, od dłuższego czasu ku zupełnemu zadowoleniu przełożonych, obecnie został bez powodów z pracy usunięty. Zajęcie, jakie miało miejsce z zastępcą komendanta, jest tak błahe, a przytem wykazuje zupełny brak taktu tego pana, że niczem nie da się wytłumaczyć wyrzucenie robotnika z pracy. Postępowanie to zakrawa na jawną prowokacyę robotników, którzy nie ścierpią podobnego postępowania. Zwracamy uwagę, że podobne zajście, jakie zdarzyło się w Okręg. Zakładzie, uzbrojenia, nietylko rozgorycza robotników, ale może wywołać niepotrzebny odruch samoobrony.

DLA NAUCZYCIELI I ORGANIZATORÓW KURSÓW DLA DOROSŁYCH. Jednym z ważniejszych zadań, jakie stoją przed odradzającym się naszym społeczeństwem jest walka z analfabetyzmem wśród młodzieży i dorosłych. Celem przygotowania instruktorów kursów dla dorosłych na terenie powiatu lub miasta oraz nauczycieli kursów, Centralne Biuro Kursów dla Dorosłych organizuje w Warszawie sześciotygodniowy Kurs Instruktorski dla nauczycieli i organizatorów kursów dla dorosłych. Wykłady będą dostosowane do poziomu umysłowego osób, posiadających wykształcenie seminaryjne lub przynajmniej 6-cio klasowe. Kurs rozpocznie się dnia 20. września o godz. 10 rano w lokalu Wolnej Wszechnicy Polskiej przy ul. Szopena 14, i trwać będzie do dnia 29 października włącznie. Bliższych informacji udziela Centralne Biuro Kursów dla Dorosłych, Warszawa, Krucza Nr. 21., tel. 188—03 codziennie od godz. 12 do 3 po poł., w soboty do 1 w poł.

BROSZKA POWODEM KŁOPOTÓW Katarzyna Grochowska, licząca lat 25, usiłowała sprzedać broszkę brylantową w formie gwiazdy wartości pół miliona marek. Sprowadzona na polycję zeznała że otrzymała broszkę tę od rosyjskiego kapitana Iwana Hanusza w r. 1918 tytułem alimentów. Broszkę tę zdeponowano już bież. miesiąca w sądzie w Kozowie, lecz sąd oddał ją Grochowskiej z powrotem. Onegdaj przyjechała do swego brata do Lwowa i chciała klejnot ten sprzedać, albowiem potrzebuje pieniędzy. Policya jednak „dla pewności” umieściła broszkę wraz z jej posiadaczką w swych depozytach.

BILETY SKARBOWE. Praca i Oszczędność to hasła Polskie w wolnej Ojczyźnie.

Pracą wywalczył Polak wolność — Oszczędnością ją utwalił. Oszczędzajmy wszyscy, by pokazać wrogom naszym i chciwemu Niemcowi i bezbożnemu bolszewikowi, że Polacy nietylko orężem bronić umieją granic Ojczyzny, ale i oszczędnością stworzyć bogactwo wewnątrz swego kraju. Na czem ta oszczędność ma polegać? Czy na tem, by zbierać pieniądze i w kufty je składać? Każdy z Was powie, że nie! Wtedy Oszczędność będzie prawdziwą Oszczędnością, kiedy pieniądź, nawet trzymany u siebie podzić będzie pieniądź nowy, kiedy każdego dnia wiem, że to, co krwawą pracą zarobiłem i zaoszczędziłem, rośnie mi, że budząc się rano, wiem, iż jestem bogatszy. Jakaż to droga do tego prowadzi? Najpewniejsza i najlepsza, a głównie najkrótsza, to Bilet Skarbowy. Bilet Skarbowy, który kupisz czy to w Urzędzie Podatkowym, czy w Kasie Skarbowej, czy w Centralnej Kasie Państwowej, czy w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej, daje ci procent pięć marek od stu, na odwrotnej zaś stronie Biletu Skarbowego widzisz codziennie, o ile jesteś bogatszym, za procenty nie płacąc żadnych podatków. W każdej chwili, kiedy potrzebne są pieniądze, Bilet Skarbowy można wymiąć na gotowiznę w Urzędzie, w którym się bilet kupiło, lub w którymś z podobnych Urzędów. Dla spowodowania większych dochodów dla posiadaczy Biletów Skarbowych są one wypuszczone w odcinkach po 5000, 10.000 i 100.000 marek polskich. Każdy, kto posiada Bilet Skarbowy, może nim złożyć w razie potrzeby kaucyę, gdy chce stanąć do łycytacyi, może nim również złożyć zabezpieczenie wpłaty wadja i to nietylko w wartości, za jaką Bilet Skarbowy kupił, a już w wartości wyższej, t. j. takiej, jaką on przedstawia w dniu złożenia kaucyi lub zabezpieczenia. Posiadając Bilet Skarbowy, nikt nie jest narażony na spadek waluty, bo zawsze zań Kasa Skarbową więcej zapłaci, niż dałeś, kupując go.

KARYGODNE NIEDBALSTWO. Bronisława Z. kupiła bułkę w sklepie Simona Gottlieba przy ul. L. Sapichy 89, która pochodziła z piekarni Izaaka Sprosera, mieszczącej się przy tej samej ulicy pod l. 83. Podczas jedzenia z przerażeniem spostrzegła Z., że połknęła kawałek szkła, mieszczącego się w pieczywie. Szkło poraniło jej przewód pokarmowy i od tego czasu jest ona chora! Należałoby pouczyć piekarzy, aby ci zwracali uwagę przy wypiekaniu pieczywa, a nie zajmowali się wyłącznie podwyższaniem cen.

MAŁŻENSTWO NASZYCH CZASÓW. Olena Jaśnicka zamieszkała przy ul. Alembków l. 8, dnia 14. b. m. w cerkwi przy ul. Krakowskiej poślubiła Iwana Dziubka. Na akt ten uroczysty pożyczyla od sąsiada swego marynarkę i kapelusz. Na drugi dzień Dziubek nie pomny przysięgi, zabrał tę marynarkę i kapelusz, wartości 15.000 mk. oraz 1.000 mk. i zbiegł. Następnie udał się do brata żony Teodora do wsi Jaśnicka pow. Gródek Jagielloński i wyłudził od niego należące do opuszczonej żony 2 korce żyta, które natychmiast sprzedał we wsi za 10.000 mk. Dziubkowa dowiedziała się również od swej bratowej, że mąż zbiegły był poprzednio żonaty i ma dwoje dzieci. Wedle metryki liczy on 36 lat i pochodzi z Koniuch pow. Brzeżany.

Obecnie stroskana Dziubkowa zwróciła się do policji z prośbą o ujęcie zbiegłego, jednolitego męża.

KRONIKA WYPADKÓW. Robotnik Michał Dorota nosił ze sklepu przy pl. Krakowskim zwoje materiały na samochód ciężarowy. W tym czasie potrącił go wóz tramwajowy, a Dorota upadłszy

odniósł liczne kontuzye i wstrząs nerwowy. Pogotowie ratunkowe po zaopatrzeniu odwoziło go do szpitala. Poza tem zaopatrzone Maryę Marciniak wieśniaczkę, która spadła z wozu, złamała prawą rękę, oraz Dorę Kamermanową, która wrzątkiem poparzyła sobie obie ręce.

ZUCHWAŁY NAPAD BANDYTÓW. Przedwczoraj o północy Aleksander Wolski, właściciel wjili przy ul. Herburtów 7. (boczna ul. Kadeckiej), usłyszał turkot wozu, a następnie kołatanie do bramy i wołanie, że przyszło dwóch posłańców z poczty z depeszą. Wolski odpowiedział, że depeszę odbierze rano. Na to usłyszał odpowiedź, że gdy nie otworzy, to będą strzelać. Wolski, widząc, że ma do czynienia z bandytami, począł strzelać i wołać o pomoc. Strzelał również powien obudzony ze snu oficer, zamieszkały przy ul. Kadeckiej. Ostatecznie bandyci zbiegli. Na odgłos strzałów przybył na miejsce oddział policji, lecz bandytów nie ujęto.

ZAGINIENI. Olena Czech z Mikołajowa, bawiąc wczoraj we Lwowie, „zgubiła” w mieście 9-letniego synka Iwana.

Ksenia Butiak doniosła policji, że 18-letni syn jej Iwan, który służył w Wiszence, pow. Gródek Jagielloński, przed zniwami z. r. zaginął w tajemniczy sposób.

KRADZIEŻE. Przez otwarte okno wlaźł złodziej nocą do mieszkania Karola Waltera przy ul. Lelewela 17 i skradł garderobę wartości 80 tysięcy marek. — Kamili Frenkiówny skradziono z mieszkania przy ul. Szpitalnej 2 garderobę wartości 20.000 mk. — Adeli Menschowej skradziono z kuchni przy ul. Ormiańskiej 2 rzeczy wartości 10.000 mk.

Rappaport Józef dentysta
przyjmuje ul. Akademicka l. 10.

MAŁY FEJLETON.

* * *

W owym zaklętym lesie dziwów,
Gdzie blask i zapach pozaświecia,
Pod twych królewskich warg purpurą
Przesypiam chwilę czy stulecia.

Za nieprzebitą gęstwą dyszy
Walka ciał, lęk dusz, jarmark sumień:
Mnie przez sen złoto-szafirowy
Zaczarowany szumi strumień.

Tęczę zadumy nad mą głową
Upinasz dłońmi leciuchnemi,
Abym nie widział ogni nieba
Ni łuny krwi bolesnej ziemi...

Twój głos się wsącza jak miód słodki
Melodyą kwietną czy słowiczą,
Abym nie słyszał wichrów nieba
Ni fanfar, co na ziemi krzyczą...

I snuje się się coraz gęstsza
Wśród szmeru czarnoksięskich wrzecion
I serce twoje się weseli,
Że śpię, uśmiechem twym oplecion...

Że są mi oczy twe — anioły
W brylantach — jak jedyne zwidy,
Że już nie wstanę nigdy szukać
Zgubionych krajów Atlantydy...

O tak! już zagasł żar pragnienia,
Omdlał gryzacy ból pamięci
I coraz wietsza wstęga wspomnień,
Co się gdzieś w głębi jeszcze smęci...

A przecie — to nie twoja miłość
Usypia ciepłym krwią szelestem —
Lecz wiem, że tu i tam i wszędzie,
Gdziekolwiek byłbym — złudą jestem;

I że to życie, które jęczy
Od znoju, udręk i przerażeń,
Nie z istotnego bytu nie ma,
Lecz jest odwrotną stroną marzeń.

Artur Œwikowski

Wesoły mąż dwóch żon.

Dnia 17. b. m. w kawiarni „Warszawa“ w Przemysłu wesoła zabawił się rzekomy Artur, Jerzy Zdanowicz z artystkami kabaretowymi. Gdy przyszło do wyrównania rachunku 6.200 mk. okazało się, że gość ten nie ma pieniędzy. Wówczas przedstawił się on właścicielowi kawiarni jako „rządowy delegat wszystkich wywiadowców policyjnych“, jakich jest tylko dwóch na całą Polskę wobec tego powinien on otrzymać „zniżkę“ w kawiarni.

Przedownik policyjny śledczej, H. Twardzik, zaopiekował się tym osobliwym delegatem i podczas rewizji znaleziono przy nim nie zupełnie wypełnioną fałszywą legitymację na nazwisko Mieczysława Korafa Korbuta, oraz 4 pieczętki kasy skarbowej w Sarnach.

W toku śledztwa przyznał się on, że „naprawdę“ nazywa się Adam Ryszard Linkiewicz podem z Gawronowa, ziemia Łomżyńska i jest buchalterem. Zeszłego roku był on kontrolorem i organizatorem kasy skarbowej w Sarnach, a w czasie ewakuacji przed bolszewikami skradł te pieczętki. W Sarnach ożenił się on z Teodorzą Dubnowską, lecz dla braku środków do życia rozeszli się, a Dubnowska przebywa obecnie

w Warszawie. Linkiewicz porzucił posadę rzekomo z powodu niewystarczających do życia poborów a sfalszowawszy legitymację na nazwisko Zdanowicza służył we wojsku. Następnie poznał w Krakowie Klementynę Sumarównę, a pewien ksiądz będący na kuracji w Kryniec

dał im ślub

na niewystarczające i fałszywe jego dokumenty.

Dla braku środków do życia pobrani rozeszli się wkrótce, a Sumarowa zamieszkała we Lwowie przy ul. Hofmana 1. 3.

Linkiewicz „ślomiany wdowiec“ zapragnął zawrzeć ponowny związek małżeński. W tym celu począł bałamucić Zofię Jasińską, artystkę kabaretową oraz począł fabrykować legitymację na nazwisko Korbuta.

Zamysł ten był bliski zrealizowania, lecz uczyła ta w kawiarni zdemaskowała oszusta.

Linkiewicz był przez pewien czas pomocnikiem administratora w Tustanowicach, a prawdopodobnie ma więcej oszustw na sumieniu.

Mnożące się fakta bigamii, powinny pouczyć panów chętne zamęścia i uczynić je ostrzeżeniem przy wyborze starających się o ich rękę.

Zbrodnie i kradzieże na prowincyi.

OJCOBÓJSTWO.

Nocą 9. b. m. zamordowano w Rzepnikach pow. Krosno 53-letniego Michała Bodnara, jak to podaliśmy przed kilku dniami. Śledztwo wykazało, że zbrodni dokonał 24-letni syn jego Konstanty, który spodziewał się, że tą drogą przedzej uzyska dolary i kosztowności, które ojciec przywiózł z Ameryki. Zbrodniarza, który się przyznał do ojcobójstwa, odstawiono do sądu Karnego w Krośnie.

„Prinz“ wykrył złodzieja.

Nocą na 14. b. m. z warsztatów szewskich i z baraku szkoły inwalidów wojskowych w Lipowicy pod Przemysłem, skradziono większą ilość skór, bielizny i innych rzeczy, wartości 218.000 mk. Wywiadowca pol. Maryan Krzysztof, z pomocą psa policyjnego „Prinza“,

przeprowadzał śledztwo, podczas którego Prinz wykrył złodzieja, w osobie zajętego w tej pracowni Edwarda Sekuty, liczącego lat 24. Odstawiono go do sądu w Przemysłu.

UXARANA CHCIVOŚĆ.

Michał Hyczko z Hubic koto Dobromila, onegdaj nocą wraz z kolegą, konno udał się na koniczynę Józefa Linka w Siedliskach. Tu bojąc się zajęcia koni przez poszkolowanego, siedząc na koniach spasał obcą koniczynę. W tym czasie nagle padł strzał, a kula karabinowa ugodziła w brzuch konia Hyczki, który zginął na miejscu. Hyczko poniósł szkodę 140.000 mk., prawdopodobnie bezpowrotnie, albowiem pomimo dochodzeń, policja nie odszukała sprawcę strzału.

Pertraktacje w przemyśle naftowym odroczone do 12/9.

Trzeci dzień obrad.

Komisja ściślejsza rozpatrywała projekt przemysłowców, oparty na oznaczeniu minimalnych racyj potrzeb codziennych, i wzrostu cen artykułów codziennych potrzeb.

Słusznie dowodzili przedstawiciele robotników, że projekt ten wypada nie tylko na szkodę robotników, ale obliczenia jaknajmniejszych racyj na modę wojenną powodują oraz gorsze odżywianie i przez to doprowadzają do niszczenia zdolności robotników do pracy ze szkodą całego społeczeństwa. Na posiedzeniach komisji nie przyszło do porozumienia, gdyż przemysłowcy do artykułów pierwszych potrzeb nie chcieli zaliczyć tak niezbędnych artykułów jak mleko, i jajal. Dowolnie złożoną głodową receptę chcieli mieć za podstawę do ułożenia płac już na pozdziejniek po zniesieniu aprowizacji.

Dlatego w trzecim dniu obrad nie wzięto pod obrady prac tej komisji, lecz omawiano procentową podwyżkę płac.

Do porozumienia nie przyszło, gdyż przemysłowcy podtrzymywali ultymatywnie swą uchwałę nie dając delegatom swym pełnomocnictw do następstw, umożliwiających zawarcie umowy.

Przedpołudniowe obrady doprowadziły tylko do tego, że delegaci przemysłowców wypowiedzieli się w myśl uchwał zjazdu pracodawców, do jakich granic gotowi są poczynić ustępstwa, a delegaci robotników oświadczyli, że nie godzą się na dalsze odroczenie sprawy, jak tego pragną przemysłowcy. Wobec tego pertraktacje będą jutro kontynuowane.

Czwarty dzień obrad.

Przez cały dzień toczyły się rokowania w komisji. Pracodawcy i delegaci robotników, po kilkakrotnych naradach, doszli do porozumienia w ten sposób, że na razie konferencję uważa się za nieskończoną, pertraktacje jednak odkłada się do 12 września.

Sprawę podwyżki płac, jakoteż podniesienie gotówki za niedostarczoną odzież załatwiono definitywnie, z czego spisano protokół, jako rzecz obowiązującą od 1 września 1921 następującej treści:

Protokół

spisany dnia 27 sierpnia 1921 r. z wyniku Zjazdu mającego na celu zawarcie umowy cennikowej między Izbami pracodawców, i Związkiem Rafinerów, reprezentujących przemysłowców naftowych a Związkami zawodowymi, reprezentującymi robotników przemysłu naftowego:

1. Moc obowiązująca umowy rozpoczyna się od dnia 1 września 1921, a kończy się z dniem 30 września 1921 r.

2. Podwyższa się płace zasadnicze:

a) w okręgach Izby borysławskiej i krośnieńskiej tak kopalni jak rafinerii i w warsztatach o 75 procent od płac tabelkowych, po uwzględnieniu dotychczasowych procentowych podwyżek;

b) w okręgu Izby białkowskiej podwyższa się o 60 procent do płac tabelkowych, po uwzględnieniu dotychczasowych podwyżek.

3. Relutum mieszkaniowe podwyższa się: dla Borysławia i Drohobycza z okolicą o 50 procent, dla wszystkich innych miejscowości o 30 procent.

4. Relutum odzieżowe podwyższa się dla wszystkich za miesiąc wrzesień o 100 procent.

5. Rafinerie, które nie wydały odzieży w naturze, mają wypłacić relutum tak jak kopalnie. Za miesiąc lipiec i sierpień ze 150-proc. dodatkiem, za wrzesień ze 100-procentowym dodatkiem, z uwzględnieniem poprzednich 150 proc.

6. Liczba delegatów robotniczych, reprezentujących ogół robotników naftowych na pertraktacjach z organizacjami pracodawców, nie może przekraczać cyfry 40. Koszta konferencji pokrywają pracodawcy (strawne i zarobek dzienny).

7. Konferencję odracza się do dnia 12 września 1921, celem naradzenia się nad nowym systemem płac i umową cennikową na okres od 1. X. 1921 r.

Komunikaty.

× BACZNOŚĆ INWALIDZI! Dnia 28 sierpnia b. r. odbędzie się nadzwyczajne Walne Zebranie członków Polskiej Kooperatywy Inwalidzkiej we Lwowie w Domu katolickim, przy ul. Gródeckiej 1. 2, o godzinie 10-tej przed południem z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie.
- 2) Sprawozdanie z dotychczasowej działalności
- 3) Uzupełnienie Dyrekcyi i Rady Nadzorczej.
- 4) Wnioski i interpelacje.

O ileby statutem przewidziana ilość członków się nie jawiła, uchwały powzięte zostaną przy tej ilości członków, jaka obecna będzie na sali w godzinę później, t. j. o godzinie 11-tej.

2 Rada Nadzorcza.

× KOMITET LOKALNY ZYD. SOC. DEM. PARTYI ROBOTNICZEJ (Poalej - Syon) zwołuje na niedzielę 28 sierpnia 1921 o godz. 11 w lokalu Kaźmierzowska 15

Zgromadzenie ludowe

z porządkiem dziennym: Głód w Rosyi a proletaryat żydowski, ref. dr. Gelman, inż. Reiss, dr. Wagman.

× CELEM ZORGANIZOWANIA AKCYI, mającej na celu:

- 1) skuteczną ochronę lokatorów;
- 2) budowę domów przez współdzielnie lokatorów.

odbędzie się w niedzielę, dnia 28 sierpnia 1921 o godz. 6-tej po południu w lokalu przy ul. Kaźmierzowskiej 15

POSIEDZENIE

zawazanego dnia 21. sierpnia 1921 Komitetu organizacyjnego,

na które mają również wstęp wszyscy interesowani lokatorowie, którzy chcą się zapoznać z tą akcją.

Komitet lokatorów.

Krzywda.

Robotnicy pracujący w „Okręgowej Dyrekcyi robót publicznych“ w dziale warsztatów maszynowych, proszą o zamieszczenie następującej skargi.

Za lipiec otrzymali w myśl uchwały Rady ministrów dodatek drożyzniany w wysokości 10.500 mk. W sierpniu mieli otrzymać taki sam dodatek — ale gdy zgłosili się, otrzymali odpowiedź, że ten dodatek im się nie należy i że przeciwnie znacznie się im ściągają z płacy otrzymanej w lipcu dodatku.

Robotnicy żądali, aby im pokazano okólnik rozporządzeniem którego miałyby się im ściągnać dodatek, który miałby w takim razie być tylko zaliczką, ale spotkali się z wykrętami.

Inżynier Lisowski posłał ich do nadradcy Nagajki, który także nie mógł im ani pokazać odpowiedniego okólnika, ale także ich zapewniał, że musi się im ściągają z otrzymanej pensyi za liczkę. Ludzie ci nie wiedzą tedy, co zrobić. 9 osób z rodzinami pozostaje bez środków do życia, bo nietylko, że nie otrzymają spodziewanego dodatku, lecz redukuje się im płace bez rozporządzenia w tym kierunku. A tymczasem szaleje „wolny handel“ i drożyzna uniemożliwia życie.

Pytamy odośne czynniki, co znaczy to igranie z życiem robotników, którzy ciężką pracą utrzymują swoje rodziny?

Masowe zgromadzenie kolejarzy.

Na podwórzu w „Grażynie“ odbyło się w sobotę o godz. 5 po południu masowe zgromadzenie kolejarzy w sprawie ich ostatnich żądań. Zgromadzenie zagał kol. Maxamin i zaproponował na przewodniczącego kol. Ursela na sekretarza kol. Eibeberga i Gölgera. Pierwszy przemawiał delegat W. W. Z. Z. K. kol. Sucharski który w dłuższym wywodzie przedstawił całą niedzę pracowników kolejowych, którzy mimo cyfrowo w tysiące idących płac, nie mają z czego żyć. bo 1000 marek równa się sile kupna 1 kor. 60 hal. wartości przedwojennej. Strejk w Poznaniu zorganizowany był przez P. Z. K. który równocześnie werbował łamistrejkw. Dziś rząd chce tumanić kolejarzy rozmaitymi dodatkami, zamiast przez konfiskatę majątków rozmaitych paskarzy zatrzymać rozpod maszyny, drukującej bezwartościowe marki. Dotychczas rząd nie spełnił żadnego żądania W. W. Z. Z. K. wobec tego dzisiejsze zgromadzenie należy uważać za ostrzeżenie pod adresem rządu, że kolejarze nie pozwolą dalej igrać ze sobą i są zdecydowani na wszystko celem wywalczenia możliwości egzystencji.

Następny mówca kol. Maxamin stwierdza, że przeciw wolnemu handlowi wystąpiły jedynie dwa stronnictwa, t. j. NPR i PPS. Dziś wszyscy ludzie pracy czują na sobie dobrodziejstwa wolnego handlu, a reakcja hula. Płace kolejarzy w lipcu były o 37 proc. a w sierpniu o 42 proc. niższe, aniżeli potrzeba na zaspokojenie choćby najkonieczniejszych wynogów życia a nadto rząd wzięc (do końca czerwca) 1697 wagonów kontyngentu. Pragmatyka służbowa ani rusz nie może się urodzić. Za ostatni strejk 300 ludzi pozbawiono chleba, deputaty nie rozdzielone, pasy drożyzniacze dotąd nie wniesione. Nic dziwnego więc, że kolejarzy ogarnęło żywiołowe niezadowolenie. — W końcu stawia Maxamin rezolucję którą olbrzy-

mią większością przyjęto (2 głosy przeciw!) po ożywjonej dyskusji, w której głos zabierali kolejdy: Prass, Lebküchler, Ryggian i Ursini. Łukasiewicz, który mimo że jest prezesem PZK, przemawiał również bardzo ostro, nazywając dzisiejszy rząd rządem kmiotków i kumów.

Rezolucya uchwalona opiewa: Zebrani dn. 27. sierpnia 1921 w Grażynie, pracownicy kolejowi, piętnują morder, dokonane na walczącej klasie pracującej w Chełmie i w dzielnicy Poznańskiej i żądają ukarania winnych i domagają się pełnych poborów dla wdów i sierót, pozostałych po zabitych.

Zebrani stwierdzają, że położenie całej klasy pracującej, pod względem materialnym i ekonomicznym jest wprost katastrofalne, ponieważ wynagrodzenia za pracę nie pozostają prawie w żadnym stosunku do obecnej drożyzny, biorąc pod uwagę że siła kupna marki stoi w stosunku 1000 marek do przedwojennej 1 kor. 60 hal. Zebrani żądają, by artykuły pierwszej potrzeby jak żywność, opał, mieszkanie i odzież były dostarczane pracownikom po cenach odpowiadających uposażeniu tych pracowników. Różnicę między ceną targową a ceną ustanowioną dla pracowników ma pokrywać rząd. Ponieważ drożyzna obecna wzmagą się skutkiem wywozu zagranicę przez paskarzy, artykułów spożywczych, zgromadzeni domagają się wybrania komisji z łona pracowników, któraby miała prawo kontrolowania transportów i przesyłek na wszystkich stacjach węzłowych i granicznych. Zgromadzeni popierają stanowczo i solidarnie żądania postawione rządowi przez W. W. Z. Z. K. i domagają się ich zrealizowania.

Zebrani przestrzegają rząd przed dalszym zwlekaniem zaspokojenia potrzeb i koniecznych żądań, gdyż gład jest doradcą najgorszego kroku, a nawet czynu rozpaczliwego.

3 ruchu robotniczego.

* KOMISYA CENNIKOWA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH odbędzie posiedzenie w poniedziałek dnia 29 bm. o godz. 7 wieczorem w lokalu Rynek 8. Punktualne przybycie wszystkich członków konieczne.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICZY SZEWSKY! Na ogólnem zebraniu został przez własnych robotników uchwalony bojkot nast. firm: Sales, Bochenko, Schmüps, Jare na Sch r r Dw r i cki, Janyns y i; Bedrijczuk, Goldberg, Amster, Rothäusler. Towa, zysze omijajcie te firmy!

§ ZWIĄZEK ROBOTNIKÓW KERAMICZNYCH GRUPA CEGLARZY. Lwów, ul. Zisłona 7, I. p., zawiadamia strony interesowane, że wszelkie sprawy załatwiać można codziennie między godz. 5—7 wieczór. — Za Komitet: Tarnawski.

§ BACZNOŚĆ ROBOTNICZY SZEWSKY! W niedzielę 28 bm. o godz. 10 rano odbędzie się nadzwyczajne zebranie w sprawie cenikowej w lokalu Rynek 1. 8.

× BACZNOŚĆ! Z powodu strejku ślusarzy i kowali w fabryce inż. Bolesława Słowika przy ul. Żółkiewskiej 94, należy omijać te budo aż do odwołania.

§ ŻYCIE ROBOTNICZE W STRYJU. Po szeregu zgromadzeń i posiedzeń przystąpił do ogólnego zawodowego Związku robotniczego w Stryju Oddział stolarzy stryjskich, przystępując tem samem do Związku robotników drzewnych. Oddział stolarzy liczy na razie 45 członków i jest nadzieja, że w najkrótszym czasie skupi wszystkich robotników stolarskich w Stryju. Na onegdajszem zgromadzeniu po referacie tow. Jaroszewskiego, sekr. zawod. z Krakowa, ukonstytuował się zarząd Oddziału, wybierając przewodniczącym tow. Rupitscha, a sekr. tow. Nowosielskiego. — Biuro pośrednictwa pracy robotników stolarskich w Stryju otwarte we wtorki i soboty każdego tygodnia przy sekretaryacie Rady Związkowej w Stryju, ul. Zamknięta 1. 1.

Refleksje po strejku w Poznaniu.

Od roku jesteśmy świadkami wrzenia wśród kolejarzy na tle ekonomicznym. Płace wynoszące od 6 do 16 tysięcy Mk. miesięcznie, co równa się do 28 koron przedwojennych muszą, wywoływać ferment niezadowolenia. Jakby na ironię w tej tak ważnej gałęzi ruchu, postawiono na ezele kolejnictwa ministra, który nie dorósł do dzisiejszej chwili. Odkąd ten człowiek tj. p. Jasiński objął urzędowanie jesteśmy świadkami walki między nim a Związkiem kolejarzy Z. Z. K.

Pan Jasiński toleruje rozmaite inne t. zw. żółte związki sądząc, że tym sposobem załatwi żądania kolejarzy. Tymczasem ogół kolejarzy patrząc jak położenie ich pogarsza się z tygodnia na tydzień daje posłuch wszystkim tym, którzy z tego chcą skorzystać. Stąd też wypływa,

że od czasu do czasu powstają częściowe strajki wbrew życzeniu naczelnych władz Związku. Związek robi wszystko aby zmusić tego człowieka do innego myślenia. Ale daremnie. Załatwić żądania kolejarzy nie byłoby wcale trudno, ale nie załatwi tego człowiek, który postanowił złać macć kolejarzy. I jak długo ministrem kolejowym będzie p. Jasiński, tak długo będziemy świadkami ciągłych niespodzianek na kolejach. Nie walką przeciw kolejarzom ale spełnieniem życzeń wysuniętych przez Wwd. Wyk. uzdrowi się stosunki na kolei i kto szczerze pragnie aby to nastąpiło musi się przyczynić do tego aby obecny minister kolejowy p. Jasiński jaknajprędzej ustąpił.

Pogrzeb zamordowanych w Chełmie.

Dzień 19 sierpnia — historyczny dzień zamordowania przez policyantów chełmskich zgłodniałych robotników, upamiętniony został manifestacyjnym pogrzebem zamordowanych w dniu 21 b. ml. Chowano dwóch kolejarzy i jednego pracownika kooperatywy miejskiej.

Już w przededniu pogrzebu, na wniosek tow. Terpica, rada miejska uchwaliła rezolucję, w której, jako gospodarz miasta, ostro występuje przeciw bandyckim wybrykom panów Grabowskich. Uchwaliła też 300.000 mk. dla ofiar mordu i miesięczne dożywotnie pensje dla rodzin poległych.

Całe miasto niemal wzięło udział w pogrzebie. Na telefoniczne zawiadomienie miejscowego koła Zw. Zaw. Kolejarzy, z wyjątkiem jednego, wszystkie koła Z. Z. K. przysłały swych przedstawicieli.

Za orszakiem, ciągnącym się na przestrzeni ćwierć kilometra, podążał dopiero kilkudziesięcioletni tłum.

Na omentarzu nad grobem poległych przemawiało 6 mówców. Mówcy, żegnając swych towarzyszy, podkreślili okropny kontrast między gwarantowanymi przez państwo „szczególnej opieki

dla pracy“ i „strzelaniem do upominających się o chleb robotników, oraz zwrócili uwagę na istotną przyczynę śmierci towarzyszy — wolny pasek!

W tym też dniu poszczególne koła Z. Z. K. okręgu Radom deklarowały lub złożyły na ręce miejscowego skarbnika po kilkadziesiąt, a koło Lublin sto kilkadziesiąt tysięcy marek dla rodzin poległych.

SWIATOWA PRODUKCJA ZŁOTA I SREBRA.

(Russpress). Podług „The Board of Trade Journal“ wydobywano przed wojną stale coraz więcej złota i w okresie między r. 1901 — 05 otrzymywano średnio 15,62 mil. uncji rocznie, w latach 1906 — 10 20,98 mil. unc. rocznie, w roku 1911 — 15, 22,27 mil. uncji, w roku 1916 rozpoczęła się zniżka wydobywanego złota i do roku 1920 otrzymywano średnio 19,08 mil. uncji rocznie. W czasie wojny obniżyła się również ilość wydobywanego srebra. W r. 1913 wydobyto 223,9 mil. uncji, a w r. 1920 — 175 mil. uncji srebra.

Sprawy partyjne.

* POSIEDZENIE MIEJSCOWEJ KOMISYI ZWIĄZKÓW ZAWOD. odbędzie się w poniedziałek, dnia 29 bm. o godz. 7 wieczorem w lokalu Rady Robotniczej, Rynek 8, I. p.

NADESLANE.

Za rubrykę tę redakcyja nie odpowiada.

Książki szkolne

także naukowe, historyczne i beletrystyczne poleca KSIĘGARNIA REHMANN Lwów, ulica Rutowskiego liczbą 2.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych Dr. SCHWARZ Sekundariusz szpitala powszechnego powrócił i ordynuje Słowackiego 4 naprzeciw głównej poczty.

WPISY

na Kurs handlowy jednorazowy i 6-cio miesięczny przyjmuje do 3. września br. Koncesjonowana Szkoła handlowa „MERKUR“ w Stryju, Trybunalska 30 i Batorego 12.

DRUKI i STAMPILIE wykonuje DRUKARNIA i WYRÓB PIECZĘCI I. FRIEDMANA, Lwów, ul. SYKSTUSKA 4.

W rocznicę śmierci ś. p. AUGUSTA LÖWA odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele OO. Bernardynów 30 sierpnia o godz. 10 rano, na które przyjaciół, krewnych i znajomych zaprasza Zona.

Kapitalistyczny kurs polityki gospodarczej sowieków

Wielekrotnie już donoszono o nowej polityce gospodarczej sowieków, polegającej na próbach odbudowy kapitalizmu — z zachowaniem „dyktatury proletariatu“. Obecnie polityka ta została niejako skodyfikowana w wydanym d. 9. sierpnia r. b. „nakazie“ Rady komisarzów ludowych. Według tego „nakazu“, rząd sowiecki ma pozostawić w swoim ręku tylko te przedsiębiorstwa, które będą miały zabezpieczone środki w surowcach, pieniądzu i żywności. Będą to przeważnie wielkie przedsiębiorstwa. Natomiast przedsiębiorstwa państwowe, których rząd sowiecki nie będzie mógł prowadzić z pożytkiem, podlegają wydzierżawieniu przez kooperatywy, spółki lub osoby prywatne.

Jeżeli więc znajdują się amatorzy, to znaczna część „zsojalizowanych“ przedsiębiorstw przojdzie w ręce kapitalistów! Bolszewicy niezbyt jeszcze dawno chwaliли się, jak to oni za jednym zamachem „uspołecznili“ cały niemal przemysł — a teraz wprost proszą się o to, aby przedsiębiorcy wydzierżawili od nich znaczną część zakładów. Takie są skutki bolszewickich metod „uspołeczniania“.

W związku z tą perspektywą wydzierżawienia zakładów przemysłowych, w wielu przedsiębiorstwach sowieckich wytworzyła się zmniejszała. Po części dlatego, że niektórzy zarządcy pragnęli wydzierżawić przedsiębiorstwa, umyślnie więc starają się o to, żeby się rządowi nie opłacali. Po części znowu dlatego, że robotni-

cy zniechęceni są tą możliwością powrotu kapitalisty.

Zaznaczmy tu, jako ciekawostkę, że pewien komunista, Szatunowski, wystąpił z artykułem, w którym doradza aby rząd wydzierżawił zakłady przemysłowe... pojedynczym komunistom lub spółkom komunistów.

Dalej „nakaz“ poleca popieranie rzemiosła i drobnego przemysłu wiejskiego — a więc drobnomieszczanstwa — i mówi o konieczności rozwoju wymiany towarów między miastem o wsią, przyczem wstydliwie zamilcza o handlu. A jednak z „nowego kursu“ polityki sowieckiej najwięcej skorzystał właśnie handel prywatny.

„Nakaz“ podkreśla konieczność podniesienia i utrwalenia wartości rubla i w tym celu zmierza do tego, aby pieniądze nie tylko wypływały ze skarbu państwa, ale i wracały do niego. Poleca tedy zakładanie kas oszczędności, rozwój operacji kredyt. i t. d. Przedewszystkiem zaś oświadcza, że od tej chwili państwo nie będzie nikomu okazywało usług ekonomicznych bezpłatnie. „Za wszystko trzeba płacić“ — jak w najgorszym kapitalistycznym ustroju.

Jak wiadomo, rząd sowiecki zniósł opłaty kolejowe, opłaty pocztowe, telegraficzne, telefoniczne, komorne i t. p. Obecnie, wszystko to zostaje przywrócone — i to w sposób, który boleśnie da się odczuć robotnikom. Czy bowiem robotnik może zapłacić 2 tysiące rubli za przejazd koleją? Również komorne, opłata za gaz, wodę, elektryczność i t. p. spadną poważnym brzemieniem na robotników.

O tych opłatach da nam pewne pojęcie nowy cennik pocztowy, telegraficzny i telefoniczny. Karta pocztowa kosztuje 100 rubli, list miejscowy za każde 4 luty — 100 rb., zamiejscowy — za każde 15 gramów — 250 rb. List polecony 1.000 rubli. Za każde słowo depeszy: miejscowej — 100 rb., zamiejscowej 500 rb., terminowej 3.000 rubli. Roczny abonament telefonu kosztuje 350 tys. rubli, ustawienie nowego aparatu 500 tys. rubli i t. d. Słowem — bolszewickie ceny.

Jak widzimy „nowy kurs“ polityki gospodarczej Sowietów ma charakter wybitnie kapitalistyczny, a właściwie kapitalistyczno-nędzarski. „Dyktatura proletariatu“ odgrywa w tej drobno-mieszczanckiej nędzy i tem przywracaniu dawnych stosunków na tle powszechnej ruiny — rolę śmiesznie-żalną...

O wielożeństwu we Francji.

Uwolnieniem od winy i kary pewnego osobnika w Wersalu, oskarżonego o bigamię, znowu wysunięto na porządek dzienny we Francji omawianą już często w czasie wojny sprawę wielożeństwa.

W dzienniku „Petit Bleu“ pan Jean Hess pisze, iż Francja będzie pochłonięta przez obce elementy jeżeli nie wprowadzi u siebie wielożeństwa.

Autor artykułu wzywa rząd, aby idąc za przykładem sądu wersalskiego udzielił ustawowego pozwolenia tym obywatelom, którzy mają... odwagę i środki potemu, aby wziąć sobie dwie lub więcej żon.

Pan Hess pisze, że kryzys we Francji na wsi jest tak wielki, iż chłopci pozostawiają swą ziemię orną, gdyż sami z pomocą jednej tylko kobiety nie są w stanie jej uprawiać i z jednej motłozki posiadają zbyt mało dzieci, aby mogli korzystać z ich pomocy.

Ponadto liczba niezameżnych i niemających środków utrzymania kobiet jest tak wielka, że zaopatrzenie ich staje się nierozwiązalnym problemem gospodarczym. Autor wyraża w końcu zdanie, że same kobiety nie stawiałyby oporu przeciw ustawowemu wprowadzeniu wielożeństwa.

Różne.

WIELKA KATASTROFA LOTNICZA. Wielki okręt sterowy „Zr. II“ eksplodował nad Hull. Szczątki okrętu spadły do rzeki Humber. Na pokładzie okrętu, który wrócił z podróży próbnej celem przygotowania się do przelotu Atlantyku, znajdowało się 50 osób.

Setki ludzi były świadkami katastrofy. Gdy szczątki palącego się statku spadały na ziemię, tłumy ludzi rozbiegły się we wszystkich kierunkach. Liczne statki wysłano natychmiast na miejsce wypadku, celem uczestniczenia w akcji ratunkowej. Z 49 osób, które znajdowały się na statku, zdołało się uratować 6, między nimi kapitan. Statek znajdował się w podróży do Ameryki. Wśród załogi było 5 oficerów angielskich i kilku amerykańskich oficerów marynarki. Zniszczony statek był największym na świecie, miał 695 stóp długości i 300 tysięcy stóp kubicznych gazu pojemności. Posiadał on dostateczną ilość paliwa do podróży na linii 6500 mil angielskich.

OGŁOSZENIA.

DLA PAŃ URZĘDNICZEK ZNACZNY OPUST. SPECJALISTA JÓZEF FLICK, KRAWIEC DAMSKI, wykonuje: kostjmy, płaszcze i suknie podług najnowszych modeli i krojów — BLACHARSKA 20.

SKRADZIONY DOKUMENT wojskowy bezterm. urlopu unieważniam. Mikołaj Motowiczuk urodzony 1902 w Borystawiu.

FARTUSZKI SZKOLNE brukselinowe najtaniej sprzedaje Magazyn Nowości Grodecka 16. Odsprzedażom rabat. 37-2

ZDOLNEGO KIEROWNIKA do fabryki mydła poszukuję. Wysoka płaca. Kochanowskiego 22 drzwi 6. Między 1-szą a 3-cią popołudniu. 17-2

POMPY Whorthingtona i centryfugalne na składzie „Pilot“ Batorego 4. Lwów, 2835-

RACHUNKOWY OFICER byłej armii austriackiej, biegły korespondent polski i niemiecki, buchhalter poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia pod „G. 20“ do administracji tego pisma. 19-2

PIERWSZA lwowska parowa farbiarnia i pralnia chemiczna Jana Gawrońskiego. Lwów, ul. Króla Leszczyńskiego 9. — przystanek tramwajów K-D i Ł-D. koło kościoła św. Elżbiety — przyjmuje, wszelką garderobę do farbowania i chemicznego czyszczenia.

DR. MED. B. MÜHLBAUER, specjalista chorób skórnych, wenerycznych, pęcherza, nerek, kosmetyki lekarskiej i choroby włosów ordynuje w Stryju, ul. Mickiewicza 22.

Monogramy, podpisy, herby wykonuje najtaniej rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

TABLICE lane i malowane wykonuje najtaniej rytownik **I. Goldgeier** Lwów, Sykstuska 17.

CHOROBY weneryczne, skórne, zastarzałe — leczy specjalista dr. **FRISCH**, ulica Wałowa 11. Wstrzykiwanie preparatu Neo Salvarsanu tylko przedpołudniem. 72-26.

Kapy, ceraty, chodniki, meble tapicerowane i firanki poleca **Skład tapet S. WEISS**

Lwów, ulica Sobieskiego 1. 2

LANGEN I WOLF

Fabryka motorów i maszyn w Kolonii — Deutz i Wiedniu

dostarczają natychmiast:

wszelkiego rodzaju motorów spalinowych dla popędu benzyną, ropą i gazem ziemnym

MOTORY DIESLA BEZ KOMPRESORA. MOTORY SSACE.

Aparaty dla zużytkowania odpadków drzewnych do wytwarzania gazu i popędzania motorów. Lokomobile i lokomotywy benzynowe. Traktory dla rolnictwa i gospodarstwa leśnego.

Specjalność dla przemysłu naftowego: Motory do wiercenia, tłokowania i pompowania ropy ze zmiennym popędem, gazem ziemnym, ropą lub benzyną. — Motory do pędzenia ekshaustorów.

GENERALNE ZASTĘPSTWO:

Inż. R. KIELESIŃSKI i Spółka w Borystawiu.

Telefon Nr. 137 i 138.

Telefon Nr. 137 i 138.

Pierwsza kraj. fabryka wyrobów ceratowych i skórzanych

„HEROS“ LWÓW Sykstuska 14.

poleca:

wszelkie wyroby ceratowe, płócienne i skórzane doborowej jakości, jako to: TORBY szkolne, miastowe, na akta, torby podróżne, kufry, walizy, fartuszki ceratowe i t. p. 25-8

Wyroby trwałe! Ceny fabryczne!

Zamówienia z prowincji załatwiamy odwrotną pocztą.

PIECZECIE MONOGRAMY TABLICE

Wykonuje najtaniej bo pracownia na I. piętrze.

Rytownik **D. Weiss** Lwów, Sykstuska 13.

Zamówienia z prowincji skutecznie odwrotnie.

Jedyny środek przeciw reumatyzmowi, bolom nerwowym, przestarzałemu przeziębieniu i t. d. jest
„NERVOSAN“ fabryki „LAOKOON“.

Ządać we wszystkich aptekach.

Ządać we wszystkich aptekach.

Chory po jednorazowym użyciu przekona się o nadzwyczajnej zdolności leczniczej tego środka.

Zakłady chemiczne „LAOKOON“, Sp. z ogr. odp. we Lwowie, ul. Lindego 6.

TARTAK PAROWY BLOCH w Delatynie
POSZUKUJE KATYCHMIERST
maszynistę zdolnego
 dokładnie obznajomianego z wszelkimi
 w jego zakres wchodzącymi czynnościami.

POT i nieprzyjemna **WOŃ**
 nóg, rąk i pach znakomicie usuwa i zapobiega im powszechnie znany
„SUDORYN“

w pudełkach z sitkiem, wyrobu farmaceut. labor. „Ap. Kowalski“ w Warszawie, Miodowa 1. Sprzedaż w aptekach, składach aptecznych i perfumerjach, 1739-20. Sposób użycia dołączone do każdego pudełka.

Ostrzeżenie! Środki podobnych nazw należy odrzucać jako naśladowstwa.

Hurtownia sprzedawca: Przedsiębiorstwo na Lwów i Wschodnią Małopolskę: f. „OZON“ Hurtownia Meteryzów Aptecznych Lwów, Kołataja 8.

Robotników magazynowych
 uczciwych i pilnych na stałą pracę
 poszukuje
 Związek ekonomiczny Kolek Rolniczych Mickiewicza 26.

!Potu nóg!

rąk, pachwin, oraz nieprzyjemnej woni, uniknie się
 pewnie przez użycie znanego specjalnego

pudru „CSAVE“

WYŁĄCZNY SKŁAD

Dom handlowy **S. FEDERA**,
 LWÓW. UL. SYKSTUSKA 7.

UWAGA. We własnym interesie proszę uważać
 na firmę i Nr. domu 7. Pliłił żadnego nie ma.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. MICHAŁ SŁPETER

50-3 Sykstuska 17, ord. od 8-9 i od 12-6.

Złote obrączki

- ślubne -

14-karat.

szt Mk. 350 —

za fason. Złoto po kursie
 dziennym
 lub w zamian za złoto

JUBILER

H. MANDL

ul. Kopernika 14

naprzeciw Kina Kopernik.

Inż. JAN A. SCHUMANN

Lwów, ul. Pańska 23

otrzymał świeży transport

NACZYNIĄ kuchenne, kłodki, kuchnie żelazne,
 sprzączki dla rymarzy, agrafki, szpilki do włosów,
 hafki i sprzączki dla krawców. Hurtownie po najniższych cenach.

PAŃSTWOWA SZKOŁA PRZEMYSŁOWA

WE LWOWIE.

Wpisy odbędą się:

do Państwowej Szkoły Mierniczej d. 9 i 10 września

do sal publicznych dla rysunków
 malarstwa i rzeźby d. 1, 2, 3. września

do Szkół zawodowych
 (wpisy dodatkowe) d. 1, 2, 3. września

Zgłoszenia w sekretarjacie szkoły od 9-12.

DYREKCJA.

AIDA
AIDA
AIDA
AIDA
AIDA

PRAWDZIWE /
 wórgé combustible.
 BIBULKI CYGARETOWE
 W KSIĄŻECZKACH
 I TUTKI HYGIENICZNE
 z WATĄ
 Prawdziwa tylko
 z wodą i szabelką!

Fabryka: LWÓW, SAKRAMENTEK 16.

Inserujcie w „Dzienniku Ludowym“

Tylko przez 3 dni!

Niebywała sposobność o 35% taniej niż wszędzie bo przy ulicy Pańskiej 22.

Suknie wełniane 2.890.— Suknie wełniane z długimi rękawami 3.450.— Spodniczki wełniane 1.950.— Bluzki Sportowe 1.190.— Mę oraz bieliznę o 35% niżej, cen fabrycznych

poleca hurtownie i
 detalicznie

„PARYŻANKA“ Lwów, Pańska 22 róg Zybkiewicza przystanek
 tramwaju K. - D. i L. - J.

Zast. naczel. redakt. i redakt. odpowiedzialny: JAN SZCZYREK. — „DRUKARNIA GAZETOWA“ Artura Goldmana we Lwowie, Sykstuska 19.